

Kirjastoverkkopalvelut

Tulokset, avainluvut ja kohokohtat

2016

Johtajan katsaus vuoteen 2016

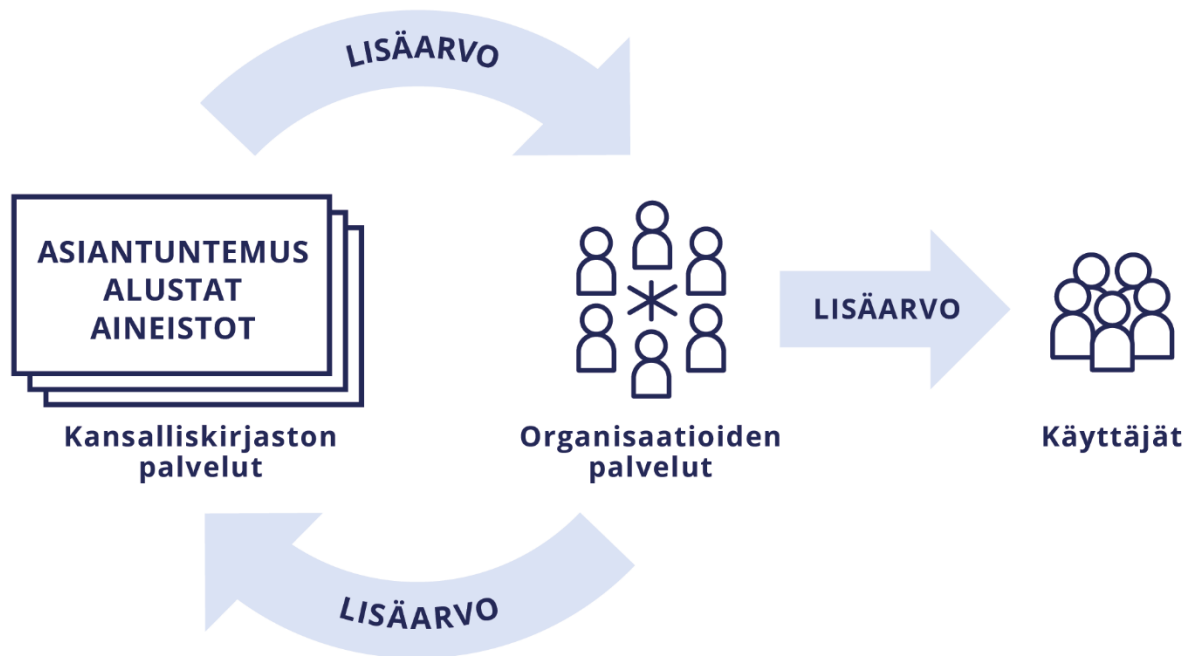
"Kansallisissa lisenssineuvotteluissa otettiin ensimmäiset askeleet avoimen julkaisemisen suuntaan. Etenemistä tuki laajapohjainen yhteistyö Suomen tutkimushallinnon ja tutkijoiden kanssa sekä kansainvälinen yhteistyö.

Avoimuus ja yhteistyö korostuivat muutenkin toiminnassa. Rajapintoja avattiin, ja pitkään valmisteltu yhteistyö korkeakoulukirjastojen kirjastojärjestelmän hankinnasta käynnistyi.

Vuoden kohokohtiin kuului kaikkien aikojen onnistunein Liber-konferenssi, jonka järjestimme kesällä Helsingissä."

Kristiina Hormia-Poutanen
Kirjastoverkkopalveluiden johtaja

PALVELUTARJONTA ORGANISAATIOASIAKKAILLE

TIEDON SAANNIN, KÄYTETTÄVYYDEN JA UDELLEENKÄYTÖN EDISTÄMINEN

FinELib – verkkoaineistojen hankinta

- Avoimen julkaisemisen edistäminen
 - Kaksi sopimusta, joissa avoin julkaiseminen mukana
 - 5-6 kustantajan kanssa neuvottelut jatkuvat 2017
- Tutkijat ilmaisivat tukensa
 - Liki 3000 allekirjoittajaa Tiedonhinta.fi-vetoomuksessa
- OKM julkaisi kustantajahintatiedot ensimmäistä kertaa

Lisätietoja: [FinELib-strategia 2016-2020](#), [FinELibin asiakaswiki](#), <http://tiedonhinta.fi>

Kuva: Veikko Somerpuro

FinELibin avainluvut

406 000

lensioitua
elektronista kirjaa

9,4

miljoonaa latausta

58 000

lensioitua
elektronista
kausijulkaisua

12

miljoonaa latausta

16 400

lensioitua
hakuteosta

4

miljoonaa
latausta

Kirjastojärjestelmäpalvelut

- RDA-kuvailuun siirtyminen korkeakoulujen kirjastojärjestelmissä
- Voyager-järjestelmän päivitys vuodenvaihteessa 2016
- Hankintayhteistyösopimus uudesta taustajärjestelmästä korkeakoulukirjastoille
- Nelli-palvelun alasajo

Arkistojen, kirjastojen ja museoiden Finna-verkkopalvelu

- Rajapintojen avaus
 - Liittäminen kansalliseen palveluväylään
 - Integrointi ensimmäisiin oppimisympäristöihin
- Kaikki korkeakoulukirjastot mukana
- Ensimmäiset yleiset kirjastot avasivat Finna-verkkokirjastot
- Tunnettuus ja käyttö kasvoivat

Lisätietoja: [Finnan strategia 2016-2020](#), api.finna.fi, [Finnan asiakaswiki](#)

Finnan avainluvut

FINNA

Tietoa tarvitseville ja
elämyksiä etsiville

7,4

miljoonaa käyntiä
Finnassa

174 %

kasvu

87 %

käyttäjistä
suosittelisi
Finnaa

12,2

miljoonaa
aineistotietoa
Finna.fi:ssä

207

arkistoa,
kirjastoa ja
museota
mukana

Melinda-metatietovarantopalvelu

- Uusina mukaan liittyivät Tampereen seudun PIKI-kirjastot ja Kokkolan alueen Anders-kirjastot
- Valmistelussa Vaski-kirjastot sekä Melinda-Koha -integraatio
- RDA-kuvailun alkoi
- Kansallisten tietokantojen poimintaluettelorajapinnat avattiin vapaaseen käyttöön
- Valmistelua metatietovarantojen avaamiseksi linkitettynä datana
- Yleisten kirjastojen neuvosto suositteli Melindaa kuvailuympäristöksi

Lisätietoja: [Melindan asiakaswiki](#)

Kuva: Laura Kemppainen

Melindan avainluvut

40

kirjastoa ja
kirjastojen
yhteenliittymää
mukana

10

miljoonaa viitetietoa
tietokannassa

540

osallistujaa
Talonmiehen
tuokioissa

Finto ontologia- ja sanastopalvelu

- Integrointi Kansalliseen palveluväylään
- Skosmos-ohjelmiston kehittäminen
- Fintoon ehdotusjärjestelmä
- Uudet sanastot
- Rahoitus osaksi VM:n Yhteiset tiedonhallinnan sanastopalvelut -hanketta

Lisätietoja: [Finton asiakaswiki](#)

Finton avainluvut

34

sanastoa,
ontologiaa ja
luokitusta

30

miljoonaa
rajapintakutsua

470 000

käsitettä,
asiasanaa ja
luokkaa

Julkaisuarkistot

- Maksullista palvelutoimintaa
- Uusia asiakkaita:
 - Valtioneuvosto, Valto-julkaisuarkisto
 - Liikennevirasto
 - Höghskolan på Åland -> kaikki ammattikorkeakoulut mukana Theseus-palvelussa

Lisätietoja: [Julkaisuarkistopalveluiden asiakaswiki](#)

Julkaisuarkistot

48

organisaatiota
mukana

32,4

miljoonaa
artikkelilatausta

419 733

aineistoa

18%

kasvu

Tieteen avoin julkaiseminen -hanke

- Selvitys avoimen julkaisemisen kustannuksista
- Ehdotus yhtenäisiksi metatietokäytännöiksi julkaisuarkistoissa
- Tutkimusdatan kuvailutyökalun kehittäminen

Lisätietoja: [Avoimen julkaisemisen tuen malli -selvitys](#), [Metatietosuositus](#)

Avoin Kansalliskirjasto

- Avoin Kansalliskirjasto -politiikkaa toteutettiin vuoden aikana mm.
 - avaamalla rajapintoja (Finna, Melinda) ja tarjoamalla Kansalliskirjaston aineistoja niiden kautta tiedon tarvitsijoille
 - edistämällä avointa julkaisemista FinELib-palvelussa sekä TAJUA- ja Kotilava-hankkeissa
 - toimimalla aktiivisesti avoimen lähdekoodin kehittäjäyhteisöissä
 - edistämällä käyttöoikeustietojen merkitsemistä metatietoihin
 - valmistelemalla strategiat yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa (Kansalliskirjasto, Finna, FinELib).

Muita saavutuksia

- Järjestimme yli 60 tapahtumaa ja koulutustilaisuutta, joihin osallistui 6300 kirjasto- museo- ja arkistoalan ammattilaista. Heistä 80 % osallistui etänä.
- Kotimaiset tieteelliset lehdet avoimeksi ja vaikuttamaan -hankkeessa luotiin
 - rahoitusmalli tieteellisten lehtien avoimelle julkaisemiselle ja
 - konsortiomalli rahoituksen järjestämiseksi.
- Avoin tiede ja tutkimus -hankkeessa koordinoitiin yhteensä 13 koulutusta, joihin osallistui kaikkiaan 1700 asiantuntijaa.

Tapahtumia: LIBER 2016

Vuoden kohokohtiin kuului Euroopan tieteellisten kirjastojen LIBER-konferenssi Helsingissä. Tapahtumaan osallistui 550 asiantuntijaa eri puolilta maailmaa. Kesäisen konferenssin pääjärjestäjänä toimi Kansalliskirjasto, ja muina järjestäjinä olivat Helsingin yliopiston kirjasto ja Suomen tieteellinen kirjastoseura.

Kuva: Liber Europe, CC-BY 2.0

KANSALLISKIRJASTO

Tapatumia: LIBER 2016

Tapatumia

Kirjastoverkkopalveluiden työntekijöiden lapset tutustuivat vanhempiensa työpaikkaan lastenpäivässä maaliskuussa.

Turun seudun Vaski-kirjastot juhlivat Finna-verkkokirjaston avausta Kirjan ja ruusun päivänä huhtikuussa. Vaski-kirjastot avasivat ensimmäisenä yleisenä kirjastona Finnaan perustuvan verkkokirjaston.

Ota meihin yhteyttä:

Kansalliskirjasto

Kaikukatu 4, 5 krs.

PL 26, 00014 Helsingin yliopisto

www.kansalliskirjasto.fi

kk-kvp-viestinta@helsinki.fi